HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 decembrie 2009 *

În cauza C-372/05,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 7 octombrie 2005,

Comisia Europeană, reprezentată de doamna C. Cattabriga, precum și de domnii G. Wilms, D. Triantafyllou și H. Støvlbæk, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Federale Germania, reprezentată de domnul M. Lumma, în calitate de agent, asistat de C. von Donat, Rechtsanwalt,

pârâtă,

* Limba de procedură: germana.

susținută de:

Regatul Danemarcei, reprezentat de domnul J. Bering Liisberg, în calitate de agent,

Republica Elenă, reprezentată de doamnele E.-M. Mamouna și A. Samoni-Rantou, precum și de domnul K. Boskovits, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

Republica Finlanda, reprezentată de doamnele E. Bygglin și A. Guimaraes-Purokoski, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits și doamna C. Toader, președinți de cameră, domnii C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (raportor), M. Ilešič, J. Malenovský și U. Lõhmus, judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 noiembrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă formulată, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin refuzul de a calcula și de a transfera valoarea resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, în considerarea importului de material militar cu scutire de taxe vamale contrar normelor prevăzute de legislația vamală comunitară, precum și prin refuzul de a plăti dobânzi de întârziere legate de faptul că nu a pus la dispoziția Comisiei resursele proprii menționate, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților (JO L 155, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996 (JO L 175, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1552/89”), și în temeiul acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților (JO L 130, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 184).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

2 Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 88/376/CEE, Euratom a Consiliului din 24 iunie 1988 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților (JO L 185, p. 24, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 62) și articolul 2 alineatul (1) din Decizia 94/728/CE, Euratom a Consiliului din 31 octombrie 1994 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene (JO L 293, p. 9) prevăd:

„Veniturile următoare constituie resurse proprii înscrise în bugetul Comunităților:

[…]

(b) taxe ale Tarifului vamal comun și alte taxe stabilite sau de stabilit de către instituțiile Comunităților privind schimburile cu țările nemembre și taxe vamale asupra produselor prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului;

[…]”

3 Articolul 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar") prevede:

„(1) Drepturile legal datorate la apariția unei datorii vamale se bazează pe Tariful vamal al Comunităților Europene.

[…]

(3) Tariful vamal al Comunităților Europene cuprinde:

(a) Nomenclatura combinată a mărfurilor;

[…]

(c) ratele și alte elemente de taxare aplicabile în mod normal mărfurilor cuprinse în Nomenclatura combinată în ceea ce privește:

— drepturile vamale

[…]

(d) măsurile tarifare preferențiale cuprinse în acorduri pe care le-a încheiat Comunitatea cu anumite țări sau grupuri de țări și care prevăd acordarea tratamentului tarifar preferențial;

(e) măsurile tarifare preferențiale adoptate unilateral de Comunitate pentru anumite țări, grupuri de țări sau teritorii;

(f) măsurile autonome de suspendare, care prevăd o reducere sau o exonerare de drepturi de import aferente anumitor mărfuri;

(g) alte măsuri tarifare prevăzute de legislația comunitară.

[…]”

4 Articolul 217 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede:

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de

îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrierea în evidența contabilă).

[…]”

5 În cadrul punerii la dispoziția Comisiei a resurselor proprii ale Comunităților, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Regulamentul nr. 1552/89, aplicabil în perioada în discuție în prezenta cauză până la 30 mai 2000. Acest regulament a fost înlocuit de la 31 mai 2000 de Regulamentul nr. 1150/2000, care procedează la codificarea Regulamentului nr. 1552/89 fără modificarea conținutului acestuia.

6 Articolul 2 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 88/376/CEE, Euratom se constată de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de regulamentul vamal privind înregistrarea sumei cuvenite și notificarea debitorului.

(1a) Data stabilită la care se referă dispozițiile din alineatul (1) trebuie să fie data înregistrării, prevăzută de regulamentul vamal.

[…]” [traducere neoficială]

7 Articolul 9 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Conform procedurii definite la articolul 10, fiecare stat membru înscrie resursele proprii în creditul contului deschis în acest scop în numele Comisiei la trezoreria sa sau la organismul pe care l-a desemnat.

Contul se menține fără a se plăti taxe.” [traducere neoficială]

8 În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„După deducerea cu 10 % sub formă de cheltuieli de încasare, conform articolului 2 alineatul (3) din Decizia 88/376/CEE, Euratom, înregistrarea resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din decizia menționată trebuie făcută cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 a celei de a doua luni următoare aceleia în care s-a constatat dreptul, conform articolului 2 din prezentul regulament.

[…]” [traducere neoficială]

9 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„Orice întârziere în intrările în conturi prevăzută la articolul 9 alineatul (1) are drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi la o rată egală cu rata dobânzii aplicate finanțărilor pe termen scurt în ziua scadenței pe piața monetară a statului

membru, majorată cu două puncte. Această rată este majorată cu 0,25 puncte pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se aplică întregii perioade de întârziere.” [traducere neoficială]

10 În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 se abrogă.

Trimiterile la acest regulament trebuie înțelese ca fiind trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondențe din anexă, partea A.”

11 Astfel, cu excepția împrejurării că Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, Regulamentul nr. 1150/2000 fac trimitere la Decizia 88/376 și, respectiv, la Decizia 94/728, articolele 2 și 9-11 din aceste două regulamente sunt, în esență, identice.

12 Rata de 10 % prevăzută la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000 a fost majorată la 25 % prin Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 253, p. 42, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 206).

13 Punctul 1 din motivarea deciziei menționate prevede:

„Consiliul European care s-a întrunit la Berlin la 24 și 25 martie 1999 a hotărât, *inter alia*, că sistemul de resurse proprii al Comunităților trebuie să fie echitabil, transparent, eficient, simplu și bazat pe criteriul care exprimă cel mai bine capacitatea de contribuție a fiecărui stat membru."

14 Regulamentul CE nr. 150/2003 al Consiliului din 21 ianuarie 2003 privind suspendarea drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO L 25, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 15, p. 71), adoptat pe baza articolului 26 CE, prevede în considerentul (5):

„Pentru a se ține seama de protecția secretului militar al statelor membre, este necesar să se prevadă proceduri administrative specifice pentru acordarea beneficiului suspendării drepturilor. O declarație a autorității competente din statul membru ale cărui forțe armate sunt destinatare ale armamentului sau ale echipamentelor militare, care ar putea, de asemenea, să îndeplinească rolul de declarație vamală în sensul Codului vamal, ar constitui o garanție corespunzătoare a îndeplinirii condițiilor cerute. Declarația ar lua forma unui certificat. Este necesar să se precizeze forma pe care trebuie să o ia aceste certificate și să se prevadă, de asemenea, posibilitatea de a întocmi declarația cu ajutorul tehnicilor de prelucrare a datelor."

15 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament stabilește condițiile necesare pentru suspendarea autonomă a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare importate din țări terțe de către autoritățile însărcinate cu apărarea militară ale statelor membre sau în numele acestora."

16 Articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„Fără a aduce atingere alineatului (1), din motive de secret militar, certificatul și mărfurile importate pot fi prezentate altor autorități desemnate în acest scop de către statul membru importator. În acest caz, autoritatea competentă care emite certificatul transmite în fiecare an autorităților vamale din statul său membru, înainte de 31 ianuarie și 31 iulie, un raport de sinteză cu privire la importurile în cauză. Raportul acoperă o perioadă de șase luni imediat premergătoare lunii în cursul căreia a fost prezentat raportul. Acesta precizează numărul și data emiterii certificatelor, data importului și valoarea totală, precum și greutatea brută a produselor importate împreună cu certificatele."

17 În conformitate cu articolul 8, Regulamentul nr. 150/2003 se aplică de la 1 ianuarie 2003.

Procedura precontencioasă

18 Prin scrisoarea din 20 decembrie 2001, Comisia a indicat Republicii Federale Germania că scutirea, începând cu anul 1998, de taxe vamale la importul de echipamente militare a prilejuit o pierdere de resurse proprii pentru Comunitate. Ea a invitat acest stat membru să calculeze sumele nepercepute pentru exercițiile bugetare începând cu exercițiul 1998 și să pună sumele respective la dispoziția sa până la 31 martie 2002. Ea a indicat de asemenea autorităților germane că ar fi datorate dobânzi de întârziere cu începere de la această din urmă dată, în aplicarea articolului 11 din Regulamentul nr. 1150/2000.

19 În răspunsurile sale din 13 martie și din 6 mai 2002, Republica Federală Germania a apreciat că este îndrituită să deroge, în virtutea articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE,

de la aplicarea Tarifului vamal comun, în cazul în care importul privește echipamente destinate exclusiv unor scopuri militare, și aceasta pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale.

20 Prin scrisoarea din 24 martie 2003, Comisia a reiterat cererea sa inițială privind importurile anterioare datei de 1 ianuarie 2003, perioada posterioară acestei date fiind acoperită de Regulamentul nr. 150/2003.

21 În răspunsul său din 12 mai 2003, Republica Federală Germania și-a menținut poziția în ceea ce privește punerea la dispoziție a valorii resurselor proprii în discuție.

22 Prin scrisoarea din 17 octombrie 2003, Comisia a pus în întârziere Republica Federală Germania.

23 Prin răspunsul său din 19 ianuarie 2004, Republica Federală Germania și-a menținut punctul de vedere.

24 După ce a luat cunoștință de răspunsul Republicii Federale Germania, Comisia a emis, la 18 octombrie 2004, un aviz motivat prin care invita acest stat membru să ia măsurile necesare pentru a se conforma în termen de două luni de la primirea acestuia. Statul membru menționat a răspuns la 16 decembrie 2004 că își menține poziția.

25 Pe de altă parte, întrucât Republica Federală Germania a procedat la o plată condiționată de 10 803 000 de euro și fără să dividă suma în funcție de importuri și de diversele perioade, Comisia, nedispunând de informații suficiente pentru a face aceasta, prin scrisoarea din 16 decembrie 2004, a invitat acest stat membru să procedeze el însuși la această repartizare în vederea calculării dobânzilor de întârziere. În

răspunsul său din 22 februarie 2005, statul membru menționat a refuzat să transmită asemenea informații, precizând că acestea din urmă prezentau un caracter secret.

26 Ținând seama de elementele astfel furnizate de Republica Federală Germania, Comisia, întrucât consideră că acest stat membru nu s-a conformat avizului motivat, a introdus prezenta acțiune.

27 Prin Ordonanțele din 23 februarie 2006 și, respectiv, din 4 mai 2006, președintele Curții a admis intervenția Regatului Danemarcei, a Republicii Elene și a Republicii Finlanda, în susținerea concluziilor Republicii Federale Germania.

Cu privire la acțiune

Cu privire la admisibilitate

28 Mai întâi, Republica Federală Germania ridică o excepție de inadmisibilitate în considerarea unui viciu de formă care ar afecta acțiunea, și anume alegerea unei căi legale eronate. Acest stat membru explică faptul că, întrucât el a invocat articolul 296 CE pentru a nu plăti taxele vamale corespunzătoare importurilor de material militar în litigiu, Comisia nu era îndrituită să introducă prezenta acțiune în temeiul articolului 226 CE, ci era obligată să utilizeze procedura specială prevăzută la articolul 298 al doilea paragraf CE.

29 În această privință, trebuie subliniat că, prin intermediul prezentei acțiuni, obiectivul Comisiei este de a obține constatarea unei neîndepliniri a obligațiilor prevăzute la articolele 2 și 9-11 din Regulamentele nr. 1552/89 și 1150/2000. Articolul 298 CE nu ar avea vocația de a se aplica decât dacă Comisia ar fi pretins că un stat membru abuzează de competențele prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE.

30 În consecință, prima excepție de inadmisibilitate trebuie respinsă.

31 Republica Federală Germania susține, în al doilea rând, că prezenta acțiune este inadmisibilă întrucât Comisia nu era în măsură, în considerarea naturii însăși a acestei acțiuni, să demonstreze încălcarea Tratatului CE. Astfel, deoarece acest stat membru nu ar fi obligat să furnizeze informațiile solicitate de Comisie, aceasta din urmă nu ar dispune de elemente suficiente referitoare la importurile în litigiu care să îi permită să demonstreze o neîndeplinire a obligațiilor prevăzute de tratat.

32 Republica Federală Germania arată, în al treilea rând, că era îndreptățită să nu transmită informațiile solicitate de Comisie și că acțiunea întemeiată, printre altele, pe această netransmitere este, prin urmare, inadmisibilă și cu privire la acest capăt de cerere.

33 În ceea ce privește a doua și a treia excepție de inadmisibilitate ridicate de Republica Federală Germania, trebuie să se constate că privesc, pe de o parte, sarcina probei care incumbă Comisiei și, pe de altă parte, aplicabilitatea și efectele articolului 296 CE. Ele privesc, așadar, mai mult temeinicia acțiunii Comisiei decât forma sau regularitatea acesteia.

34 În consecință, a doua și a treia excepție de inadmisibilitate trebuie respinse.

35 În aceste condiții, acțiunea Comisiei trebuie declarată admisibilă.

Cu privire la fond

Argumentele părților

36 Comisia arată că în mod eronat invocă Republica Federală Germania articolul 296 CE pentru a refuza plata taxelor vamale, întrucât perceperea acestora nu amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

37 Comisia consideră eronat raționamentul Republicii Federale Germania care constă în a susține că nu puteau să îi fie transmise informațiile referitoare la importurile de echipamente militare și, prin urmare, la siguranța acestui stat membru și că, în consecință, nu trebuia să îi plătească taxele vamale în cauză.

38 Comisia consideră că măsurile care consacră derogări sau excepții, precum, printre altele, articolul 296 CE, trebuie interpretate strict. Astfel, statul membru în cauză, care pretinde aplicarea acestui articol, ar trebui să demonstreze îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de acesta din urmă în cazul în care înțelege să deroge de la articolul 20 din Codul vamal comunitar, în care figurează principiul general al perceperii taxelor astfel cum este stabilit la articolul 26 CE.

39 Comisia apreciază de asemenea că simpla împrejurare că anumite produse figurează pe lista stabilită prin Decizia 255/58 a Consiliului din 15 aprilie 1958, listă care definește

produsele cărora le este aplicabil articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE, nu este suficientă în sine pentru antrenarea aplicării acestei dispoziții, care presupune că toate condițiile prevăzute de aceasta din urmă sunt îndeplinite.

40 Comisia susține, în consecință, că revine Republicii Federale Germania sarcina de a proba în mod concret și circumstanțiat că perceperea taxelor vamale la importul în discuție în prezenta cauză amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

41 În această privință, declarațiile generale ale acestui stat membru potrivit cărora capacitatea de apărare constituie un element esențial al politicii sale de securitate, precum și faptul că cooperarea internațională indispensabilă politicii sale de apărare ar fi în mod considerabil îngreunată de obligația de a achita taxele vamale pentru materialul în cauză nu ar constitui o asemenea probă. Acest lucru ar fi valabil și în privința invocării clauzelor de confidențialitate conținute de convențiile internaționale și a secretelor militare care s-ar opune aplicării reglementării vamale comunitare. În sfârșit, faptul că alte state membre percep și achită taxe vamale la importul de material militar ar confirma că acest lucru este perfect posibil în privința acestui tip de material.

42 Comisia apreciază că funcționarea regimului vamal comunitar garantează confidențialitatea informațiilor prelucrate. În plus, întrucât regimul menționat este aplicat de agenți naționali, interesele esențiale ale siguranței Republicii Federale Germania ar fi garantate.

43 În ceea ce privește argumentul Republicii Federale Germania referitor la faptul că scumpirea importurilor de armament ar fi de natură să aducă atingere capacității sale de apărare, Comisia consideră că acest stat membru nu a oferit nicio dată concretă care să dovedească o asemenea atingere. Dimpotrivă, plata unică, efectuată în cursul anului 2004, a taxelor vamale datorate pentru cinci ani nu ar părea să fi redus eforturile statului menționat în materie de apărare.

44 Comisia subliniază că nu este acceptabil ca un stat membru să scutească de taxe vamale importurile de echipamente militare în vederea reducerii costurilor materialului de război, întrucât aceasta ar demonstra o nerespectare de către acest stat membru a obligațiilor sale de cofinanțare solidară a bugetului comunitar.

45 Comisia subliniază, în această privință, că neperceperea taxelor vamale în discuție de către Republica Federală Germania determină o inegalitate între statele membre din perspectiva contribuțiilor lor respective la bugetul comunitar. Astfel, această nepercepere ar antrena o diminuare a resurselor proprii tradiționale comunitare care nu ar putea fi compensată decât printr-o creștere a resursei numite „PNB" (produs național brut), care este distribuită între toate statele membre.

46 Comisia evidențiază că argumentarea Republicii Federale Germania referitoare la temerea divulgării informațiilor comunicate în declarația vamală și la temerea că procedurile de control pot determina instituțiile comunitare să pună în pericol secretul militar este inoperantă.

47 Regulamentul nr. 150/2003 ar prevedea că statele membre informează Comisia în legătură cu volumul comenzilor de echipamente militare. Ar fi, în consecință, surprinzător ca, în ceea ce privește resursele proprii ale Comunităților, Republica Federală Germania să invoce interese majore ale siguranței sale care s-ar opune comunicării unor informații necesare perceperii acestor resurse.

48 În plus, o asemenea poziție este puțin conciliabilă, potrivit Comisiei, cu faptul că oricine poate accesa, pe internet, informațiile privind, de exemplu, cuantumul achizițiilor efectuate în acest domeniu. Aceste informații care pot fi consultate în mod liber ar fi mult mai detaliate decât cele necesare clasării în Tariful vamal comun și plății resurselor proprii.

49 Comisia apreciază ca nefondat argumentul Republicii Federale Germania dedus din faptul că negocierile care au condus la adoptarea Regulamentului nr. 150/2003 și la suspendarea, în cursul anului 1984, a procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate împotriva aceluiași stat membru ar fi dat naștere unei încrederi legitime în sensul că acest stat putea în mod rezonabil să se aștepte ca, deja pe parcursul anilor în care acest regulament era în pregătire, el să poată importa, cu scutire de taxe, anumite echipamente militare.

50 Astfel, Comisia precizează că Regulamentul nr. 150/2003 se aplică de la 1 ianuarie 2003 și că, în cadrul discuțiilor referitoare la adoptarea sa, a declarat că este obligată să perceapă, pentru trecut, taxele vamale în cauză, astfel încât din adoptarea acestuia nu poate fi dedusă nicio protecție a încrederii legitime. Pe de altă parte, acest regulament s-ar întemeia pe articolul 26 CE, iar nu pe articolul 296 CE.

51 De asemenea, o protecție a încrederii legitime nu poate fi dedusă din suspendarea unei anumite proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cursul anului 1984, întrucât Comisia dispune, în cadrul prevăzut de articolul 226 CE, de o largă putere discreționară care îi permite să decidă, printre altele, asupra oportunității de a declanșa sau de a continua o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

52 Republica Federală Germania răspunde că, în speță, condițiile de aplicare a articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE sunt îndeplinite. Ea consideră că rezultă din însuși modul de redactare a acestei dispoziții că tratatul a înțeles să confere statelor membre o importantă putere de apreciere privind măsurile pe care le adoptă pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței lor și care se raportează la produsele cărora li se aplică dispozițiile articolului 296 alineatul (1) litera (b) menționat anterior. Astfel, articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE ar permite statelor membre să deroge de la articolul 26 CE și de la Codul vamal comunitar în cazul importurilor de echipamente destinate exclusiv unor scopuri militare și atunci când obiectivul acestor importuri este de a proteja interesele esențiale ale siguranței statului sau a statelor membre respective.

53 Republica Federală Germania adaugă că nu este obligată să perceapă taxele vamale la import pentru ansamblul materialului militar și, prin urmare, nu poate exista o încălcare a articolelor 2 și 9-11 din Regulamentele nr. 1552/89 sau 1150/2000. Astfel, nu ar exista nicio obligație de acest tip, întrucât, pe de o parte, dreptul comunitar nu ar prevedea o obligație nelimitată de a percepe taxe vamale în ceea ce privește echipamentele militare și, pe de altă parte, interesele esențiale ale Republicii Federale Germania în materie de siguranță s-ar opune perceperii taxelor vamale la import pentru aceste echipamente.

54 Pe de altă parte, pârâta consideră că Comisia a decăzut din dreptul de a solicita constatarea unei neîndepliniri a obligațiilor în materia scutirii de taxe vamale la importul de echipamente militare din cauza faptului că a dat impresia că ar fi pus capăt, în cursul anului 1984, procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate în această privință, pentru ca, în continuare, deși situația rămânea neschimbată și ținând seama de lucrările pregătitoare ale Regulamentului nr. 150/2003, să reia ulterior procedura pentru a sancționa un comportament care fusese până în acel moment admis sau tolerat. Dreptul comunitar nu ar cunoaște, astfel, un mecanism de suspendare „provizorie" a procedurilor în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Comisia trebuia, potrivit Republicii Federale Germania, fie să continue, fie să pună capăt procedurii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor inițiate împotriva sa, iar nu să o întrerupă timp de 17 ani.

55 Republica Federală Germania subliniază că, anterior intrării în vigoare a Regulamentului nr. 150/2003, nicio dispoziție procedurală specifică nu prevedea perceperea taxelor vamale la importul de armament și controlul acestei percepere, ceea ce ar dovedi că nu exista o obligație comunitară de percepere a taxelor vamale în cauză.

56 Potrivit acestui stat membru, faptul de a percepe sau de a nu percepe taxe vamale la importul de armament are efecte asupra comerțului cu armament, cu muniție și cu material de război. În timp ce perceperea acestor taxe vamale ar restrânge acest comerț, ar reduce, în consecință, capacitatea operațională a armatei și ar aduce atingere libertății de acțiune a acestui stat membru în domeniul achizițiilor de echipamente de apărare, neperceperea taxelor menționate ar permite extinderea comerțului și consolidarea cooperării în materie de armament în sensul articolului 17 UE.

57 Republica Federală Germania arată de asemenea că criteriul „necesității”, în sensul articolului 296 CE, este interpretat într-un mod exagerat de Comisie. Acesta nu ar implica obligația de a demonstra că ar fi survenit o atingere gravă a intereselor esențiale în materie de siguranță dacă măsura de protecție nu era adoptată. Ar fi suficient ca această măsură să îmbunătățească situația în materie de siguranță și să fie pur și simplu necesară pentru motive care țin de apărarea națională.

58 De asemenea, obligația de confidențialitate ar împiedica Republica Federală Germania să comunice informații Comisiei, iar nerespectarea acestei obligații ar putea să aducă atingere intereselor acestui stat membru în materie de siguranță a informațiilor. În plus, obligația de loialitate prevăzută la articolul 10 CE nu ar implica aplicarea unor măsuri disproporționate, precum introducerea unei proceduri vamale specifice.

59 Astfel, prelucrarea deschisă a informațiilor conținute într-o declarație vamală ar putea să aducă o gravă atingere intereselor esențiale ale siguranței statelor membre. Măsurile de confidențialitate prevăzute de Codul vamal comunitar nu ar fi suficiente pentru a satisface exigențele de siguranță și de confidențialitate pe care este îndrituit să le pretindă un stat membru când este vorba de informații care îi afectează siguranța.

60 Republica Federală Germania susține că faptul că un stat membru ar fi scutit echipamentele militare de taxe vamale la import pe baza articolului 296 CE nu încalcă în mod necesar principiul solidarității comunitare. Ar fi contrar acestui principiu să se impună statelor membre să suporte, în materie, o mai mare contribuție la finanțarea bugetului comunitar.

61 Potrivit Republicii Federale Germania, adoptarea Regulamentului nr. 150/2003 confirmă necesitatea respectării intereselor statelor membre în materie de siguranță și dreptul acestora de a invoca confidențialitatea atunci când este necesar.

62 Republica Federală Germania remarcă faptul că, în temeiul Regulamentului nr. 150/2003, perceperea taxelor vamale asupra anumitor armamente și echipamente militare importate din state terțe a fost de asemenea exclusă cu începere de la 1 ianuarie 2003, dată la care acest regulament a fost declarat aplicabil. Astfel, începând de la această dată, interesele acestui stat membru în ceea ce privește importul de armament au fost protejate prin dispozițiile regulamentului menționat. Or, neperceperea taxelor vamale asupra acestor importuri ar fi fost necesară atât anterior, cât și ulterior acestei date, pentru a asigura protecția intereselor esențiale ale statelor membre în materie de siguranță. În plus, împrejurarea că, din anul 1988, Comisia a prezentat o Propunere de Regulament (CEE) al Consiliului privind suspendarea temporară a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO C 265, p. 9) ar tinde să demonstreze că aceasta din urmă era conștientă de faptul că neperceperea taxelor vamale asupra importurilor menționate era necesară pentru protecția acestor interese.

63 Acest stat membru concluzionează că, de la această propunere și chiar dacă aceasta nu a fost concretizată decât în cursul anului 2003 sub forma Regulamentului nr. 150/2003, statele membre putuseră, pe bună dreptate, să considere că nu era necesar să perceapă taxe vamale la importul unor „bunuri de uz exclusiv militar" care figurează în lista stabilită prin Decizia 255/58.

Aprecierea Curții

64 Codul vamal comunitar prevede perceperea taxelor vamale la importul de bunuri de uz militar, precum cele din speță, provenite din state terțe. Nicio dispoziție din reglementarea vamală comunitară nu prevedea, pentru perioada importurilor în litigiu, și anume perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, scutirea specifică de taxe vamale pentru importul acestui tip de bunuri. În consecință, nu exista pentru această perioadă nici o scutire expresă de obligația de a plăti autorităților competente taxele datorate, însoțite, după caz, de dobânzi de întârziere.

65 Se poate deduce, pe de altă parte, din adoptarea Regulamentului nr. 150/2003, care prevede suspendarea taxelor vamale la anumite armamente și echipamente militare de la 1 ianuarie 2003, că legiuitorul comunitar a plecat de la ipoteza că o obligație de a plăti taxele vamale exista anterior acestei date.

66 În plus, Republica Federală Germania nu a negat, în niciun moment, existența importurilor în litigiu pe parcursul perioadei luate în considerare. În cursul procedurii precontencioase, ea a efectuat, de altfel, cu titlu de resurse proprii, un virament de 10 803 000 de euro legat de importurile în cauză, fără să dividă această sumă în funcție de importuri și de diversele perioade.

67 Republica Federală Germania s-a mărginit să conteste dreptul Comunității la resursele proprii în cauză, argumentând că, în virtutea articolului 296 CE, obligația de a plăti taxele vamale pe armamentul importat din state terțe ar aduce o gravă atingere intereselor esențiale ale siguranței sale.

68 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, deși adoptarea măsurilor apte să asigure siguranța lor internă și externă este de competența statelor membre, totuși nu rezultă din aceasta că asemenea măsuri se sustrag în totalitate domeniului de aplicare al dreptului comunitar (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 1999, Sirdar, C-273/97, Rec., p. I-7403, punctul 15, și Hotărârea din 11 ianuarie 2000, Kreil, C-285/98, Rec., p. I-69, punctul 15). Astfel, după cum Curtea a constatat deja, tratatul prevede derogări exprese aplicabile în situații susceptibile să afecteze siguranța publică doar la articolele 30 CE, 39 CE, 46 CE, 58 CE, 64 CE, 296 CE și 297 CE, care privesc ipoteze excepționale precis delimitate. Nu se poate deduce din aceasta că ar exista o rezervă generală, inerentă tratatului, care ar exclude din sfera de aplicare a dreptului comunitar orice măsură luată în temeiul siguranței publice. Recunoașterea unei astfel de rezerve, în afara condițiilor specifice ale prevederilor tratatului, ar risca să aducă atingere caracterului imperativ al dreptului comunitar și aplicării uniforme a acestuia (a se vedea Hotărârea din 11 martie 2003, Dory, C-186/01, Rec., p. I-2479, punctul 31 și jurisprudența citată).

69 În plus, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă în ceea ce privește derogările de la libertățile fundamentale (a se vedea printre altele Hotărârea din 31 ianuarie 2006, Comisia/Spania, C-503/03, Rec., p. I-1097, punctul 45, Hotărârea din 18 iulie 2007, Comisia/Germania, C-490/04, Rep., p. I-6095, punctul 86, și Hotărârea din 11 septembrie 2008, Comisia/Germania, C-141/07, Rep., p. I-6935, punctul 50), derogările prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE trebuie interpretate strict.

70 Mai particular, în ceea ce privește articolul 296 CE, trebuie subliniat că, deși acest articol face vorbire de măsuri pe care un stat membru le poate aprecia ca necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale sau de informații a căror divulgare o consideră contrară acestor interese, acesta nu poate totuși să fie interpretat într-un asemenea mod încât să confere statelor membre autoritatea de a deroga de la dispozițiile tratatului prin simpla invocare a intereselor menționate.

71 Pe de altă parte, în domeniul taxei pe valoarea adăugată, în Hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania (C-414/97, Rec., p. I-5585), Curtea a constatat neîndeplinirea obligațiilor în cauză pentru motivul că Regatul Spaniei nu demonstrase că scutirea de taxa menționată la importurile și achizițiile de armament, de muniție și de material de uz exclusiv militar, scutire prevăzută de legislația spaniolă, era justificată, în temeiul articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, de necesitatea de a proteja interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

72 În consecință, statul membru care invocă beneficiul articolului 296 CE trebuie să dovedească necesitatea recurgerii la derogarea prevăzută la acest articol în scopul protejării intereselor esențiale ale siguranței sale.

73 În lumina acestor considerații, nu poate fi admis ca un stat membru să invoce scumpirea materialului militar ca urmare a aplicării taxelor vamale la importurile de astfel de material provenind din state terțe pentru a pretinde să fie scutit, în detrimentul altor state membre care, în ceea ce le privește, percep și achită taxele vamale referitoare la asemenea importuri, de obligațiile pe care i le impune solidaritatea financiară în privința bugetului comunitar.

74 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia procedurile vamale comunitare nu ar fi de natură să asigure siguranța Republicii Federale Germania, având în vedere exigențele de confidențialitate conținute în acordurile încheiate cu statele exportatoare, trebuie subliniat, după cum observă pe bună dreptate Comisia, că aplicarea regimului vamal comunitar implică intervenția agenților, comunitari și naționali, care sunt ținuți dacă este cazul de o obligație de confidențialitate, în situația prelucrării unor date sensibile, de natură să protejeze interesele esențiale ale siguranței statelor membre.

75 Pe de altă parte, declarațiile pe care statele membre trebuie să le completeze și să le transmită Comisiei în mod periodic nu presupun atingerea unui nivel de precizie de o asemenea natură încât să conducă la prejudicierea intereselor statelor menționate atât în materie de siguranță, cât și de confidențialitate.

76 În aceste condiții și în conformitate cu articolul 10 CE referitor la obligația care revine statelor membre de a facilita îndeplinirea misiunii Comisiei care constă în a veghea la respectarea tratatului, acestea sunt ținute să pună la dispoziția acestei instituții documentele necesare verificării regularității transferului de resurse proprii ale Comunității. Totuși, o asemenea obligație nu se opune, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 168 din concluzii, posibilității statelor membre de a limita informația transmisă, de la caz la caz și în mod excepțional, pe baza articolului 296 CE, la anumite elemente ale unui document sau de a refuza complet transmiterea acesteia.

77 Având în vedere considerațiile care precedă, Republica Federală Germania nu a demonstrat îndeplinirea condițiilor necesare pentru aplicarea articolului 296 CE.

78 În sfârșit, în ceea ce privește argumentele Republicii Federale Germania care vizează a demonstra că, din cauza inacțiunii prelungite a Comisiei, precum și a adoptării Regulamentului nr. 150/2003, acest stat membru putea să considere în mod legitim că Comisia nu ar introduce prezenta acțiune în măsura în care aceasta ar fi acceptat în mod

tacit existența unei derogări în materie, trebuie amintit că în niciun stadiu al procedurii Comisia nu a abandonat poziția sa de principiu.

79 Astfel, în declarația sa formulată cu ocazia negocierilor referitoare la Regulamentul nr. 150/2003, Comisia și-a exprimat voința fermă de a nu renunța la perceperea taxelor vamale care ar fi trebuit plătite pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a acestuia și și-a rezervat dreptul de a adopta inițiativele care s-ar impune în această privință.

80 Rezultă din ceea ce precedă că, prin refuzul de a calcula, de a constata și de a pune la dispoziția Comisiei resursele proprii aferente importului de material militar în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere datorate ca urmare a faptului că nu a pus la dispoziția Comisiei resursele proprii menționate, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul nr. 1552/89 și în temeiul acelorași articole din Regulamentul nr. 1150/2000.

Cu privire la cheltuielile de judecată

81 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Federale Germania la plata cheltuielilor de judecată, iar Republica Federală Germania a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

82 Conform alineatului (4) primul paragraf al aceluiași articol, Regatul Danemarcei, Republica Elenă și Republica Finlanda, care au intervenit în litigiu, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) **Prin refuzul de a calcula, de a constata și de a pune la dispoziția Comisiei Comunităților Europene resursele proprii aferente importului de material militar în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere datorate ca urmare a faptului că nu a pus la dispoziția Comisiei Comunităților Europene resursele proprii menționate, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996, și al acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților.**

2) **Obligă Republica Federală Germania la plata cheltuielilor de judecată.**

3) **Regatul Danemarcei, Republica Elenă și Republica Finlanda suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături